

Rättsfallssamlingen

Mål T-165/16
(publicering i utdrag)

Ryanair DAC, tidigare Ryanair Ltd
och
Airport Marketing Services Ltd
mot
Europeiska kommissionen

”Statligt stöd – Avtal som ingåtts med flygbolaget Ryanair och dess dotterbolag Airport Marketing Services – Flygplatstjänster – Marknadsföringstjänster – Beslut att förklara stöd oförenligt med den inre marknaden och om återkrav av stödet – Begreppet statligt stöd – Fördel – ’Privat investerare’-kriteriet – Återkrav – Artikel 41 i Europeiska unionens staga om de grundläggande rättigheterna – Tillgång till handlingarna i ärendet – Rätten att yttra sig”

Sammanfattning – Tribunalens dom (sjätte avdelningen i utökad sammansättning) av den 13 december 2018

1. *Stöd som ges av en medlemsstat – Administrativt förfarande – Kommissionens skyldigheter – Möjlighet för stödmottagaren att göra gällande rättigheter som i sig är lika omfattande som rätten till försvar – Föreligger inte – Rätt för stödmottagaren att delta i förfarandet i lämplig utsträckning – Omfattning*

(Artikel 108.2 FEUF; Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artikel 41)

2. *Stöd som ges av en medlemsstat – Begrepp – En åtgärds selektiva karaktär – Kravet på selektivitet ska skiljas från den samtidiga upptäckten av att en ekonomisk fördel föreligger och en stödordning ska skiljas från ett individuellt stöd – Individuellt stöd – Avtal om flygplatstjänster och marknadsföring som ger ett flygbolag en fördel – Selektivitetspresumtion – Krav på att jämföra stödmottagaren med andra aktörer som befinner sig i en jämförbar rättslig och faktisk situation – Föreligger inte*

(Artikel 107.1 FEUF)

3. *Stöd som ges av en medlemsstat – Begrepp – Bedömning med utgångspunkt från kriteriet en privat investerare – Komplicerad ekonomisk bedömning – Kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning – Domstolsprövning – Gränser*

(Artikel 107.1 FEUF)

4. *Stöd som ges av en medlemsstat – Begrepp – Bedömning med utgångspunkt från kriteriet en privat investerare – Bedömning utifrån samtliga relevanta omständigheter kring den omtvistade transaktionen och dess sammanhang – Det finns inte något hierarkiskt förhållande mellan metoden med en jämförande analys och andra bedömningsmetoder*

(Artikel 107.1 FEUF)

5. *Stöd som ges av en medlemsstat – Begrepp – Bedömning med utgångspunkt från kriteriet en privat investerare – Bedömning utifrån samtliga relevanta omständigheter kring den omtvistade transaktionen och dess sammanhang – Komplex avtalssituation innefattande avtal om flygplatstjänster och marknadsföring – Analys av lönsamheten för den komplexa avtalssituationen*

(Artikel 107.1 FEUF)

6. *Institutionernas rättsakter – Motivering – Skyldighet – Omfattning – Kommissionens beslut om statligt stöd – Granskning av ”privat investerare”-kriteriet – Krav på särskild motivering för varje tekniskt val eller sifferuppgift – Föreligger inte*

(Artikel 296 FEUF)

7. *Stöd som ges av en medlemsstat – Begrepp – Bedömning utifrån artikel 107.1 FEUF – Beaktande av tidigare praxis – Omfattas inte*

(Artikel 107.1 FEUF)

1. Se domen.

(se punkterna 52–55, 57, 68 och 71)

2. Se domen.

(se punkterna 82–91)

3. Se domen.

(se punkterna 98–101)

4. Se domen.

(se punkterna 105–109)

5. Se domen.

(se punkterna 120–132, 166–169, 181–195, 204–224 och 244–275)

6. Se domen.

(se punkterna 136–143)

7. Se domen.

(se punkt 201)